

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา ดค.366 ทักษะการทำงานกับเด็ก เยาวชน และครอบครัว (3 หน่วยกิต)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	ห้องเรียน	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
4500/01	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปานรัตน์ นิมตลุง	สค.309	npanrat@tu.ac.th MST 2024-1 CF366 (450001)	ห้อง สค.509 มธ.ศูนย์รังสิต

2. วันและเวลาบรรยาย

ทุกวันอังคาร เวลา 13.30 – 16.30 น. ห้อง สค.309

วันสอบ

สอบกลางภาค -

สอบปลายภาค 11 ธันวาคม 2567 (เช้า 9.00-12.00 น.)

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

1. เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการและเทคนิคในการทำงานกับเด็กและเยาวชน
2. เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้วิธีการและเทคนิคการทำงานเด็ก เยาวชนได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถจัดกระบวนการทำงานกับเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

หลักสูตรปรับปรุง 2559

รูปแบบ วิธีการ ทักษะ และเทคนิคในการทำงานกับเด็กและเยาวชนในมิติที่หลากหลายทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว กลุ่ม และชุมชน

Format, methods and technique in working with children and youth in various dimensions, at the individual, group and community level.

หลักสูตรปรับปรุง 2563

วิธีการและเทคนิคในการทำงานกับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในมิติต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว กลุ่ม และชุมชน

Methods and techniques in working with children, youth and families in various dimensions, at the individual, group and community level.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์					6. ทักษะการปฏิบัติ ทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	5	1	2	3	4
●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○

หลักสูตรปรับปรุง 2563

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์			5. ทักษะการ วิเคราะห์			6. ทักษะการปฏิบัติทาง วิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4
				●			●			●			●			●			●	

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกการเรียนการสอนในชั้นเรียน

เข้าเรียนและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนด ส่งงานตามกำหนดเวลา และหากนักศึกษามีข้อจำกัดหรือต้องการลาเรียน โปรดส่งอีเมลล์แจ้งอาจารย์ประจำวิชาล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วัน

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
1.การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนทุกรูปแบบ	30
2.การพัฒนาเครื่องมือในการทำงานกับเด็กและเยาวชน และการนำเสนอรูปแบบรายงาน	40
3.สอบปลายภาค	30
รวม	100 คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
1 13/08/2567	ชี้แจงแนวการเรียนการสอน และการประเมินผล	<u>บรรยาย</u>	- มีความรู้ความเข้าใจ พื้นฐาน หลักการ	ผศ. ปานรัตน์ นิมิตลุง

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
	- ทบทวนกระบวนการทำงาน กับเด็ก เยาวชนในปัจจุบัน - การประเมินเด็กและ ครอบครัว ในงานสังคม สงเคราะห์	- เอกสาร ประกอบการสอน - กรอบการประเมิน เด็ก - power point <u>กิจกรรม</u> - ให้นศ.นำเสนอ และทดลอง เทคนิค การทำงานกับเด็ก	สังคมสงเคราะห์ใน การทำงานกับเด็ก และเยาวชน บนฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ	
<u>2</u> 20/08/2567	ทบทวนแนวคิดทฤษฎีในการ ทำงานกับเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - ให้นักศึกษา ทบทวนตนเอง ด้าน ร่างกาย อารมณ์ และความสัมพันธ์ ทางสังคม	- มีความรู้ความเข้าใจ พื้นฐาน หลักการ สังคมสงเคราะห์ใน การทำงานกับเด็ก และเยาวชน บนฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
<u>3</u> 27/08/2567	การสื่อสารกับเด็กและเยาวชน (communicating with children) - แนวทางการปฏิบัติงาน ตามสภาวะอารมณ์ของเด็ก - The Three Houses Tool	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - การสื่อสารและ ความไว้วางใจ - การเข้าใจสภาวะ อารมณ์ของเด็ก ผ่านการวาดภาพ และสื่อประกอบ	- ตระหนักถึง ความสำคัญในการ ปฏิบัติงาน - คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
<u>4</u> 03/09/2567	สมองกับการเรียนรู้ - สารเคมีในสมองกับการ เปลี่ยนแปลงของร่างกาย	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
	- การทำงานของสมองซีกซ้าย และขวา	- power point <u>กิจกรรม</u> - Brain Gym บริหารสมอง	ความรู้เกี่ยวกับ กลุ่มเป้าหมาย	
5 10/09/2567	การเสริมสร้างความคิด สร้างสรรค์แก่เด็กและเยาวชน - ความคิดสร้างสรรค์ - พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมทดสอบ ความคิดสร้างสรรค์	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
6 17/09/2566	การเล่นกับพัฒนาการเด็ก - ทฤษฎีการเล่น - พัฒนาการการเล่นของเด็ก - เทคนิคการเล่นกับการทำงาน สังคมสงเคราะห์	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมจัดทำ และนำเสนอของ เล่นให้เหมาะสม ตามพัฒนาการแต่ ละช่วงวัยของเด็ก กลุ่มเป้าหมาย	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
7 24/09/2567	- ประยุกต์เทคนิคการเล่นกับการ ทำงานสังคมสงเคราะห์ โดย นำเสนอชิ้นงานสื่อของเล่นเด็ก	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมจัดทำ และนำเสนอของ เล่นให้เหมาะสม	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
		ตามพัฒนาการแต่ละช่วงวัยของเด็ก กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	
สัปดาห์สอบกลางภาค ต.ค. 2566				
8 08/10/2567	นิทานและการเล่าเรื่อง - นิทานกับการเสริมสร้าง พัฒนาการเด็ก - วิธีการ เทคนิค การเล่านิทาน	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมจัดทำ และนำเสนอ นิทาน/เรื่องเล่า สำหรับเด็กตาม พัฒนาการแต่ละ ช่วงวัยของเด็ก กลุ่มเป้าหมาย	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
9 15/10/2567	ประยุกต์เทคนิคนิทานและการ เล่าเรื่อง ในการทำงานสังคม สงเคราะห์ โดยนำเสนอชิ้นงาน สื่อนิทานและการเล่าเรื่อง	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมจัดทำ และนำเสนอ นิทาน/เรื่องเล่า สำหรับเด็กตาม พัฒนาการแต่ละ ช่วงวัยของเด็ก กลุ่มเป้าหมาย	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
10 22/10/2567	- ดนตรีบำบัด ดนตรีร่วมสมัยและวัฒนธรรม	บรรยาย	- คิดวิเคราะห์อย่าง	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง และวิทยากร

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
		- เอกสาร ประกอบการสอน -ดนตรี เครื่องดนตรี	เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	
<u>11</u> 29/10/2567	ศิลปะบำบัด ศิลปกรรมและการละเล่น พื้นบ้านและศิลปกรรมร่วมสมัย	power point - ตัวอย่างนำเสนอ การทำศิลปะบำบัด โดยเฉพาะเด็กกลุ่ม พิเศษทางสมอง กิจกรรม - ฟังดนตรีบำบัด	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
<u>12</u> 05/11/2567	กิจกรรมกลุ่มเด็กและเยาวชน - แนวคิดในการทำงาน - เทคนิคกิจกรรมกลุ่มและ ตัวอย่างกิจกรรม	<u>บรรยาย</u> - เอกสาร ประกอบการสอน <u>กิจกรรม</u> -ฝึกปฏิบัติและ เชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้กับ กลุ่มเป้าหมาย - มีทักษะพื้นฐานใน การทำงานกับ กลุ่มเป้าหมายอย่าง รอบด้าน	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง และวิทยากร
<u>13</u> 12/11/2567	ฝึกปฏิบัติการใช้เทคนิคและ เครื่องมือการทำงานกับเด็กและ เยาวชน	ฝึกปฏิบัติงานเป็น กลุ่ม กับ กลุ่มเป้าหมายเด็ก	- มีทักษะการ รวบรวมข้อมูล	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
		เยาวชนและ ครอบครัว	- พัฒนาภาวะผู้นำผู้ ตามและการทำงาน เป็นทีม - มีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย	
14 19/11/2567	ฝึกปฏิบัติการใช้เทคนิคและ เครื่องมือการทำงานกับเด็กและ เยาวชน	ฝึกปฏิบัติงานเป็น กลุ่ม กับ กลุ่มเป้าหมายเด็ก เยาวชนและ ครอบครัว	- มีทักษะการ รวบรวมข้อมูล - พัฒนาภาวะผู้นำผู้ ตามและการทำงาน เป็นทีม - มีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
15 26/11/67	นำเสนอรายงาน ฝึกปฏิบัติการ ใช้เทคนิคและเครื่องมือการ ทำงานกับเด็กและเยาวชน	นำเสนอรายงาน ตามความคิด สร้างสรรค์	- สามารถนำเสนอผล การศึกษาผ่านการ สื่อสารอย่าง สร้างสรรค์ - พัฒนาภาวะผู้นำผู้ ตามและการทำงาน เป็นทีม - มีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย	ผศ. ปานรัตน์ นิมตลุง
สอบปลายภาค 11 ธันวาคม 2567 เวลา 9.00-12.00 น. (เช้า)				

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยการเข้าชั้นเรียนออนไลน์และความพยายามมีส่วนร่วม แสดงความเห็นและทำกิจกรรม การพัฒนาเครื่องมือในการทำงานและเด็กและเยาวชนนั้นพิจารณาจากความคิดสร้างสรรค์และการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และกลุ่มเป้าหมาย โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลแต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

100-80	79-70	69-60	59-50	49-40	39-30	29-20	ต่ำกว่า 20
A (4.00)	B+ (3.50)	B (3.00)	C+ (2.50)	C (2.00)	D+ (1.50)	D (1.00)	F (0.00)

หมายเหตุ : ช่วงคะแนนเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารประกอบการเรียนการสอน (ตัวอย่าง)

10.1 ตำราและเอกสารหลัก Required textbooks and materials

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2550). **จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ**. ภาคจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดุขฎี บริพัตร ณ อยุธยา. (2549). **วิธีสังเกตให้เรียนเก่ง**. ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน สถาบันรักลูก.

ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เลขา. (2549). **โปรแกรมศิลปะบำบัด**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชานุกูล.

นวพร แซ่เลื่อง. (2539). **การพัฒนาความรู้ที่มีผลต่อตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์**

แบบครูเน้นคุณค่าในตัวเด็ก. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร

บุษกร สำโรงทอง และคนอื่น ๆ. (2551). **ดนตรีบำบัด**. นนทบุรี: สำนักการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข.

_____. (2556). **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันรักลูก. (2551). **พลังดนตรีชาร์จพลังสมอง**. กรุงเทพมหานคร: รักลูกแฟมิลีกรุ๊ป.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2562). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

10.2 เอกสารอื่นๆ Other materials

John Santrock. (1997). **Children**. United State of America: The McGraw-Hill Companies, Inc.

Kalmanowitz, Debra and Bobby Lloyd. (2005). **Art Trerapy and Political Violence: with art, without illusion**. London: Routledge, 2005.

Margaret Heal and Tony Wigram. (1993). **Music Therapy in Health and Education**. London: Tessica Kingsley.

Philip R. Newman and Barbara M. Newman. (1997). **Childhood and Adolescence**. The United States of America: Brooks/Cole Publishing Company.